

VASTINE

SÄKYLÄN KUNTA
VANHAKARTANON RANTA-ASEMAKAAVAN OSITTAINEN KUMOAMINEN

Ranta-asemakaavan kumoaminen on ollut kaavaluonnoksena nähtävillä 14.3. – 14.4.2024. Kaavaluonnoksesta ei saatu yhtään mielipidettä osallisilta. Kaavaluonnoksesta saatiin yhteensä kaksi lausuntoa. Kaavan laatijana olen tehnyt lausuntoihin vastineen.

Lausunto/Kommentti	Kaavan laatijan vastine
Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto (12.4.2024): Kaavaratkaisu Rantakaavan osittaisella kumoamisella on tarkoitus mahdollistaa uuden sillan rakentaminen vanhan tilalle nykyistä paikkaa hieman etelämmäs. Koska suunnittelun sillan paikka poikkeaa kaavaan merkitystä, on ranta-asemakaavan kumoaminen mahdollinen tapa ratkaista asia. Vaihtoehtoinen tapa olisi ollut ratkaista asia poikkeamisena ranta-asemakaavasta tai kaavamuuтокsena, jolloin erityisen merkittävään ympäristöön sijoituvan sillan toteuttamista olisi ollut mahdollista ohjata tarkemmin. Kaavan osittaisen kumoamisen myötä salmen länsirannalle voimassa olevaksi kaavaksi jää Kepolan osayleiskaava 2010 ja itärannalle Kirkkosaaren puolelle Satakunnan maakuntakaava. Kun ottaa huomioon, että yleiskaavassa ja maakuntakaavassa on kaavamerkinnöin ja -määräyksiin huomioitu alueen erityislaatuisuus ja veloitettu sopeuttamaan aluetta koskeva suunnittelu alueen arvoihin, voi kumoamisen jälkeistä kaavatilannetta pitää riittävänä ohjaamaan sillan suunnittelua. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (2/2024) mainitaan, että alueella on tarkoitus tehdä nykytilanneselvitys. Kaavaselostuksessa alueen historiaa ja nykyisyyttä on kuitenkin vain lyhyesti taustoitettu. Selostukseen olisi hyvä täydentää vielä ainakin salmen länsirantaa koskevia tietoja: esimerkiksi rantakaavassa länsirannalle on osoitettu uimaranta ja venevalkama, yleiskaavassa pienvenesatama. Nämä eivät ilmeisesti ole toteutuneet tai ainakaan enää toiminnassa, mutta tästä ei ole selostuksessa mainintaa, kuten ei myöskään rannan tervaleppälehdestä. Kaavaselostuksessa olisi hyvä myös käsitellä Kepolan osayleiskaavan pienvenesataman alueeseen (LV) kohdistuva /m/sl-1-merkintä määräyksineen ja maatalousalueen, jolla on ympäristöarvoja (MT-1) kaavamääräys muiden yleiskaavamerkintöjen yhteydessä.	Merkitään tiedoksi. Kaava-alueella voimassa olevan ranta-asemakaavan osittainen kumoaminen uuden siltahankkeen toteuttamiseksi on perusteltua. Ranta-asemakaavoissa ei ole pääsääntöisesti ratkaistu liikenteen järjestämistä valtion omistamilla maanteilla tai yleisillä vesialueilla, vaan ranta-asemakaava laaditaan pääasiassa loma-asutuksen järjestämiseksi. Kaavaselostusta täydennetään lausunnossa ehdotetun mukaisesti. Kaavaselostusta täydennetään lausunnossa ehdotetun mukaisesti.

Lausunto/Kommentti	Kaavan laatijan vastine
Kulttuuriympäristö ja maisema Polsun sillan alue on edellä kuvatusti ja myös kaava-selostuksessa mainitusti kulttuuriympäristön ja maiseman kannalta poikkeuksellisen merkittävä ja kaikkiaan ympäristönä valtakunnallisesti ainutlaatuinen. Tämän myötä siltahanke on tehtävä huolella ja maisema yhtenä keskeisimmistä lähtökohdista pitäen, kuten ELY-keskus ja Satakunnan Museo ovat hankkeen aiemmissa vaiheissa tuoneet esiin. Siltahankkeessa on tärkeä huomioida kulttuuriympäristö ja maisema uuden sillan mallin lisäksi esimerkiksi minimoimalla rantaviivan muuttaminen ja huolehtimalla maisemoinnista. Maiseman kannalta uuden sillan rakentaminen edellisen kanssa samaan paikkaan olisi ollut paras ratkaisu, mutta koska tämä ei käytännössä ole toteutettavissa ilman merkittäviä haasteita, on hyvä, että korvaava silta on suunniteltu aivan aiemman paikan läheisyyteen. Luonnonsuojelu Läheisen Natura-alueen lisäksi suunnittelualueen luontoarvoihin kuuluu myös salmen länsirannan tervaleppä-lehto. Tervaleppämetsä on luonnonsuojelulaissa (64 §) listattu suojeltavaksi luontotyyppiksi. Tämän alueen osalta rajauspäätöstä ei ole tehty, mutta tervaleppä-lehto on kuitenkin huomioitu alueen yleiskaavassa merkinnällä /sl-1, <i>alue, jonka käytössä tulee huolehtia, etteivät tervaleppälehdon luontaiset ominaispiirteet vaarannu</i>. Luontoarvoihin viitataan myös voimaan jäävässä osassa ranta-asemakaavaa (alue ULvk, <i>kunnan käyttöön varattu uimaranta- ja venevalkama-alue, jolle saa rakentaa alueen käyttöön liittyviä rakennelmia ja ne on sijoitettava siten, ettei alueen luonnonmukainen maisemakuva sanottavasti muutu</i>). Tämä tulee huomioida kaavaselostuksessa, ja siltahankkeen myöhemmässä suunnittelussa. Siltahankkeen jatkosuunnittelussa tulee myös huomioida, että toiminnan sillan ympäristössä on oltava mahdollisimman hienovaraista ja säästävää maiseman ja luonnonarvojen kannalta ja että rakentamistoimia on vältettävä lintujen pesimäaikaan. Pinta- ja pohjavedet Rantakaavan osittaisessa kumoamisessa olisi hyvä mainita Köyliönjärvelle tehty vesistön suojavyöhykesuunnitelma. Kirkkosaari on pohjavesialuetta sillan kohdalta. Rantakaavan osittaiseen kumoamiseen ei kuitenkaan ole pohjaveden näkökulmasta huomautettavaa. Liikenne Kirkkosaaren puolella kumottavaksi osoitettu ranta-asemakaavan alue ei näytä luonnoksessa olevan riittävä Polsun sillan uusimiseksi laaditussa tiesuunnitelmassa esitettyihin tarpeisiin. Kaavahankkeessa on syytä tarkastaa, että tiesuunnitelmassa ehdotettu liikennealue sisältyy kumottavaksi esitetyn ranta-asemakaavan alueelle.	Ranta-asemakaavan osittaisen kumoamisen myötä voidaan tulevan Kepolan osayleiskaavan LV-1-määräyksen mukaan alueella tulee rakentaminen sopeuttaa kulttuuri-maisemaan (/m). Uuden sillan sopeuttaminen kulttuuriympäristöön ja maisemaan ratkaistaan lisäksi tarkemmin alueelle laadittavan tiesuunnitelman yhteydessä. Tiesuunnitelma on ollut Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kuulutuksella yleisesti nähtävillä 21.5.–20.6.2024. Suunnittelualueelle ei osoiteta rakentamista ranta-asemakaavan osittaisen kumoamisen yhteydessä. Suunnittelualueen länsiosassa tulee kumoamisen jälkeen voimaan Kepolan osayleiskaavan kaavamerkinnot- ja määräykset, joissa alueen tervaleppälehto on myös huomioitu. Muualla suunnittelualueella on voimassa ranta-asemakaavan kumoutuessa maakuntakaava. Osayleiskaavamääräyksen mukaan LV-1-alueen käytössä tulee huolehtia, etteivät tervaleppälehdon luontaiset ominaispiirteet vaarannu (/sl-1). Voimassa oleva osayleiskaava sekä maakuntakaava ohjaavat ja määräävät alueelle kumoamisen jälkeen toteutettavaa siltahanketta, ei suunnittelualueen ulkopuolelle voidaan jäävä ranta-asemakaava. Ranta-asemakaavan osittainen kumoaminen ei vielä yksinään mahdollista uuden sillan rakentamista. Sillan rakentamiseksi on laadittu tiesuunnitelma, jossa ratkaistaan sillan soveltuminen ympäristöön ja maisemaan sekä vaikutukset luontoarvoihin. Tiesuunnitelma on ollut yleisesti nähtävillä 21.5.–20.6.2024. Kaavaselostukseen lisätään maininta vesistön suojavyöhykesuunnitelmasta. Merkitään tiedoksi. Kaava-aluetta tarkistetaan ja tarvittaessa laajennetaan kaavaehdotusvaiheessa.

Lausunto/Kommentti	Kaavan laatijan vastine
Satakuntaliiton lausunto (18.4.2024): Säkylän kunnan Vanhakartanon ranta-asemakaavan osittaista kumoamista koskeva alue sijoittuu Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitetulle valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle ja valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön sekä maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön. Satakunnan maakuntakaavassa on myös koko maakuntakaava-alueetta koskevia suunnittelumääräyksiä, joista vesien tilaa koskeva suunnittelumääräys koskee lausunnolla olevaa hanketta. Kumoamista koskevan alueen itäosa sijoittuu Kepolan osayleiskaavassa pienvenesatamaan ja maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle. Osayleiskaavan merkinnoissa ja määräyksissä mainitaan alueen maisema- ja luonnonarvot (mm. ter- valeppälehto). Koska alueella on runsaasti kulttuuriympäristön, maiseman ja luonnon arvoja, Satakuntaliitto esittää ranta-asemakaavan kumoamisen sijaan ranta-asemakaavan muutoksen laatimista. Kaavamuutoksessa voitaisiin tarkastella uuden sillan eri sijoittumisvaihtoehtoja ja varmistua uuden ratkaisun soveltumisesta arvokkaaseen maisemaan ja lisäksi turvattaisiin kulttuuriympäristön ja luonnonarvojen säilyminen. Selostusta laadittaessa tulee huomioida, että Satakunnan maakuntakaavasta on kumottu Satakuntaliiton maakuntavaltuuston 17.5.2019 tekemällä päätöksellä taajamatoimintojen alueen (A), keskustatoimintojen alueen (C), vähittäiskaupan suuryksikköjen alueen (KM, km), palvelujen alueen (P), työpaikka-alueen (TP), valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden (vma) sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen (kh1, kh2, kh) kaavamerkinnot ja -määräykset. Kyseiset merkinnät on osoitettu Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2. Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitetut maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueet tulee esittää hankkeen lähtötiedoissa. Kulttuuriympäristöä koskevana tietona kannattaa huomioida myös Y-PAKISSA tarkasteltavana oleva Satakunnan maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen päivitys- ja täydennysinventointi (2022-2023) ja sen tuloksena syntynyt Satakunnan rakennusperintö 2023 luettelon mukainen uusi arvoaluerajaus Köyliön Kirkko- saari ympäristöineen, y-pakki - Satakunnan rakennusperintö 2023 alue.	Kaava-alueella voimassa olevan ranta-asemakaavan osittainen kumoaminen uuden siltahankkeen toteuttamiseksi on perusteltua. Ranta-asemakaavoissa ei ole pääsääntöisesti ratkaistu liikenteen järjestämistä valtion omistamilla maanteillä tai yleisillä vesialueilla, vaan ranta-asemakaava laaditaan pääasiassa loma-asutuksen järjestämiseksi. Osalla kaava-alueita on voimassa kunnanvaltuuston 18.12.2000 hyväksymä osayleiskaava, jonka merkinnät ja määräykset tulevat voimaan ranta-asemakaavan kumoutuessa. Muualla suunnittelualueella on voimassa ranta-asemakaavan kumoutuessa maakuntakaava. Uuden sillan sopeuttaminen kulttuuriympäristöön ja maisemaan ratkaistaan tarkemmin alueelle laadittavan tiesuunnitelman yhteydessä, joka on ollut yleisesti nähtävillä 20.5.–20.6.2024, ja jonka aikana asianosaiset/osalliset ovat voineet esittää suunnitelmasta muistutuksia. Kaavaselostuksen maakuntakaavoituksen esittelyä koskevaa tekstiä korjataan/täydennetään kaavaehdotusvaiheessa. Kaavaselostusta täydennetään kulttuuriympäristöön liittyen lausunnossa ehdotetun mukaisesti.

Turussa 19.6.2024

Nosto Consulting Oy

Pasi Lappalainen
dipl.ins.